

Rīgas Juridiskās augstskolas akadēmiskā godīguma politika

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Akadēmiskā godīguma politikas mērķis ir akadēmiskā godīguma un pētniecības integritātes ievērošana Rīgas Juridiskajā augstskolā (turpmāk – RJA).
- 1.2. Akadēmiskā godīguma politika skaidro akadēmiskā godīguma pamatprincipus, to ievērošanu un galvenās procedūras akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanā, tādā veidā stiprinot akadēmisko kultūru, vienotas pieejas īstenošanu un veicinot kvalitātes pilnveides procesu RJA.
- 1.3. RJA studējošajiem, akadēmiskajam un administratīvajam personālam ir pienākums ievērot akadēmisko godīgumu, nepieļaut akadēmiskā godīguma pārkāpumus un informēt par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem.

2. Dokumentā izmantotie termini

- 2.1. **Akadēmiskais godīgums** – katram RJA personāla pārstāvim, t.sk. studējošajam, saistošs pamatvērtību kopums, kas iekļauj godīgumu, ētiku, uzticēšanos un taisnīgumu un ir par pamatu lēmumu pieņemšanai un darbību veikšanai izglītībā, pētniecībā un akadēmiskajā vidē.
- 2.2. **Pārbaudījumi** – studējošo un citu izglītojamo izstrādāti darbi un izpildīti uzdevumi studiju procesā, piemēram, noslēguma darbi, esejas, referāti, prezentācijas, protokoli, pētījumi, projekti u.c. pārbaudījuma darbi.
- 2.3. **Pētniecības integritāte** – atbildīgai pētniecības praksei būtisku ētikas principu un profesionālo standartu pastāvīga un aktīva ievērošana.
- 2.4. **Plaģiāts** – ideju, kas aizgūtas no citiem avotiem, prezentēšana bez attiecīgās atsaukšanās uz šiem avotiem, citas personas izteikto vai uzrakstīto domu tālāka paušana savā vārdā, nenorādot precīzu un korekti noformētu atsauci uz attiecīgo autoru un avotu, vai arī savu iepriekš publiskotu domu atkārtota paušana, nenorādot sākotnējo avotu (t.sk. pašplaģiāts).

3. Akadēmiskā godīguma ievērošana un veicināšana

3.1. Akadēmiskā godīguma un ētikas ievērošana, kā arī pārbaudījumu satura oriģinalitātes pārbaudīšana visā studiju procesā ir būtiska augstas akadēmiskās kultūras veicināšanai un vienlīdzīgu nosacījumu nodrošināšanai studiju rezultātu apguves novērtēšanā un atzīšanā.

3.2. RJA akadēmiskajam un administratīvajam personālam ir pienākums veicināt studējošo un citu izglītojamo izpratni par akadēmiskā godīguma un ētikas ievērošanu, stiprināt akadēmisko godīgumu un sadarbīties pārkāpumu izplatības mazināšanā.

3.3. Studiju programmas īstenotājiem sadarbībā ar RJA Bibliotēku jānodrošina pietiekama informācijas resursu pieejamība, kas nepieciešama RJA studiju programmās iekļauto pētniecības un akadēmiskās rakstīšanas zināšanu, prasmju un attieksmju pilnvērtīgai apguvei.

3.4. Studiju programmas direktors katru gadu apkopo informāciju par konstatētajiem akadēmiskā godīguma pārkāpumiem un šo informāciju ņem vērā, pārskatot studiju programmas saturu un īstenošanu.

3.5. Studiju programmas direktors sadarbībā ar Studiju daļu regulāri organizē seminārus mācībspēkiem par akadēmiskā godīguma politiku un rīcību pārkāpumu gadījumā.

4. Akadēmiskā godīguma pārkāpumu veidi

4.1. Par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem tiek uzskatīts plaģiāts akadēmiskajos un pētnieciskajos darbos, studējošo, akadēmiskā un administratīvā personāla negodīga rīcība studiju, izglītības un pētniecības procesā.

4.2. RJA ir nulles tolerances politika attiecībā uz plaģiātismu. Plaģiātisms ietver, bet nav ierobežots tikai ar gadījumiem, kad studējošais:

4.2.1. izmanto jebkuru avotu jebkādā veidā, pienācīgi nenorādot atsaucis;

4.2.2. plaši izmanto avotu vai vairākus avotus (piemēram, kopē garas rindkopas) un sniedz tikai vienu atsauci beigās (piemēram, lappuses beigās vai nodaļas beigās);

4.2.3. izmanto jebkāda veida vizuālo materiālu (piemēram, attēlus, grafikus, diagrammas), nenorādot pienācīgu atsauci uz sākotnējo avotu;

4.2.4. daļēji vai pilnīgi izmanto savu iepriekšējo darbu, nenorādot atsauci uz oriģinālo darbu (pašplaģiāts).

4.3. Nepiemērota akadēmiskā rakstība ietver, bet neaprobežojas tikai ar tādiem gadījumiem, kad studējošais nav lietojis attiecīgās pieturzīmes (piemēram, pēdiņas) vai ir kopējis tekstu no citiem avotiem, ja kopētā teksta apjoms ir neproporcionāli liels attiecībā pret pārbaudījuma uzdevumu. Nepiemērota akadēmiskā rakstība netiek traktēta kā plaģiātisms, bet tā jāņem vērā, nosakot atzīmi.

4.4. Studējošo akadēmiski negodīgas un neētiskas rīcības piemēri (attiecināmi arī uz citiem izglītojamajiem un absolventiem):

4.4.1. neatļautu palīglīdzekļu izmantošana, kas ietver arī nesankcionētu mākslīgā intelekta rīku izmantošanu;

4.4.2. norakstīšana no citiem studējošajiem pārbaudījumos;

4.4.3. nevienlīdzīgi zema patstāvīgā darba veikšana grupu darba pārbaudījumu formā, nenorādot personīgā ieguldījuma apjomu;

4.4.4. nekorekta pētījuma datu analīze vai rezultātu atspoguļošana;

4.4.5. savu pārbaudījuma darbu vai tā daļu pārsūtīšana citiem, piekrītot to izmantošanai, nenorādot satura izcelsmi;

4.4.6. nekorekta pētījuma datu ģenerēšana, atspoguļošana un rezultātu viltošana;

4.4.7. rēgu rakstnieku (*ghost-writer*) (radu, draugu, paziņu, profesionāļu, uzņēmumu u.c.) pakalpojumu (pirkts, dāvināts, zagts utt.) izmantošana pārbaudījuma darbu izstrādei un to uzdošana par savu;

4.4.8. pārbaudes jautājumu, uzdevumu vai atbilžu neatļauta iegūšana vai publicēšana;

4.4.9. jebkādu materiālu vērtību, mantiska vai citāda labuma piedāvāšana par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu studējošā vai citas personas akadēmiskajās interesēs;

4.4.10. sava amata vai personīgo apstākļu izmantošana, lai iespaidotu kolēģus un mācībspēkus ar mērķi iegūt labvēlīgu attieksmi un nevienlīdzīgus nosacījumus;

4.4.11. līdzdalība citas personas akadēmiskā godīguma pārkāpuma izdarīšanā, informācijas noklusēšana vai slēpšana;

4.4.12. cita līdzīga negodīga prakse.

4.5. Akadēmiskā un administratīvā personāla negodīgas rīcības piemēri:

4.5.1. nepamatota RJA mācībspēku, pētnieku un studējošo sodīšana vai ignorēšana gadījumos, kad tiek saņemta informācija par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem;

4.5.2. informācijas aprites traucēšana par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem;

4.5.3. ziņu slēpšana vai falsificēšana par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem;

4.5.4. informācijas aprites traucēšana par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem; ziņu slēpšana vai falsificēšana par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem; konfidencialitātes neievērošana ekspertīžu un citu pārbaudījumu vērtējumu apkopošanā, pārbaudījumu satura priekšlaicīga publiskošana;

4.5.6. interešu konflikta pieļaušana;

4.5.7. studējošo vai kolēģu akadēmisko darbu, studiju kursu materiālu izmantošana bez autora atļaujas vai korektas atsauces;

4.5.8. ētikas principu neievērošana studiju kursa materiālu izstrādē un izklāstā;

4.5.9. ētikas principu neievērošana pētījumu dizainā un īstenošanā;

4.5.10. rīcība, kas pieļauj akadēmiskā godīguma pārkāpumu veikšanu;

4.5.11. ētikas principu neievērošana pētījumu dizainā un īstenošanā; rīcība, kas pieļauj akadēmiskā godīguma pārkāpumu veikšanu; nekorekta pētījuma datu ģenerēšana, analīze un rezultātu atspoguļošana;

4.5.12. rēģu rakstnieku (*ghost-writer*) (radu, draugu, paziņu, profesionāļu, uzņēmumu u.c.) pakalpojumu (pirkts, dāvināts, zagts utt.) izmantošana studiju materiālu un pētījumu izstrādei un to uzdošana par savu;

4.5.13. intelektuālā īpašuma tiesību neatzīšana vai nekorekta piešķiršana.

5. Pārkāpumu izskatīšana

5.1. Akadēmiskā godīguma pārkāpumu noteikšanas veidi:

5.1.1. Iespējama akadēmiskā godīguma pārkāpuma pazīmes var konstatēt studiju kursa mācībspēks, noslēguma darba vadītājs, aizstāvēšanas komisijas loceklis, recenzents, administratīvā personāla pārstāvis, citi studējošie un izglītojamie, kā arī citas personas, kurām ir informācija par iespējamu pārkāpumu.

5.1.2. Pārbaudījumu, t.sk. noslēguma darbu, satura oriģinalitātes un autortiesību pārbaudi iespējams veikt ar RJA lietošanā esošajām automatizētajām sistēmām.

5.2. Akadēmiskā godīguma pārkāpumus atkarībā no pārkāpuma smaguma iedala šādi:

5.2.1. nevēlama prakse (1. pakāpe) – neliela apjoma pārkāpums, kas izdarīts nezināšanas dēļ vai bez ļaunprātīga nolūka un nerada būtiskas sekas akadēmiskajai darbībai vai nenodara kaitējumu RJA;

5.2.2. būtisks pārkāpums (2. pakāpe) – akadēmiskajā vidē nepieļaujama rīcība, kas neatkarīgi no apjoma un nolūka rada negatīvas sekas akadēmiskajai darbībai vai nodara kaitējumu RJA;

5.2.3. smags pārkāpums (3. pakāpe) – akadēmiskajā vidē nepieļaujama rīcība, kas izdarīta ar ļaunprātīgu nolūku un rada būtiskas negatīvas sekas akadēmiskajai darbībai vai nodara būtisku kaitējumu RJA.

5.3. Lēmuma pieņemšanā par piemērotāko sodu vai citām veicamajām darbībām pārkāpuma gadījumā tiek ņemti vērā pārkāpuma izdarīšanas apstākļi:

5.3.1. pārkāpuma veicēja nolūks un attieksmes;

5.3.2. atkārtota pārkāpuma izdarīšana;

5.3.3. atbildību mīkstinošu apstākļu gadījumā par izdarīto pārkāpumu iespējams lemt par mazāka soda piemērošanu, savukārt atbildību pastiprinošu apstākļu gadījumā – iespējams lemt par bargāka soda piemērošanu.

5.4. Iespējami sodi un rīcības veidi akadēmiskā godīguma pārkāpuma konstatēšanas gadījumā:

5.4.1. vērtējuma samazināšana;

5.4.2. nesekmīga vērtējuma izlikšana;

5.4.3. pārbaudījuma atkārtota kārtošana vai studiju kursu atkārtota apguve (atkārtotajai pārbaudījuma kārtošanas reizei, ja tāda ir paredzēta, mācībspēks var izvirzīt speciālus noteikumus, piemēram, pārbaudījuma darba izstrādi par citu tēmu, mainīt pārbaudījuma formu u.c.);

5.4.4. vērtējuma pārskatīšana (ja pārkāpums konstatēts pēc vērtējuma piešķiršanas);

5.4.5. piespiedu studiju pārtraukums uz noteiktu laika posmu;

5.4.6. eksmatrikulācija;

5.4.5. akadēmiskās izziņas anulēšana (ja pārkāpums konstatēts pēc akadēmiskās izziņas izdošanas);

5.4.6. diploma anulēšana (ja pārkāpums konstatēts pēc diploma izsniegšanas);

5.4.7. cita rīcība atbilstoši apstākļiem.

6. Lēmumu pieņemšanas kārtība

6.1. Neatkarīgi no personas, kas to konstatē iespējamu akadēmiskā godīguma pārkāpumu, par to tiek informēts Studiju daļas vadītājs un programmas direktors, kas izvērtē pārkāpuma smagumu atbilstoši 5.2.punktam, kā arī lietas apstākļus atbilstoši 5.3.punktam. Atkārtota pārkāpuma gadījumā tiek piemērots smagāks soda mērs vai rīcība nekā pirmreizējā pārkāpuma gadījumā.

6.2 Studējošo akadēmisko godīguma pārkāpumu gadījumos:

6.2.1. lēmumu par nevēlamas prakses (1.pakāpe) sekām pieņem mācībspēks, šaubu gadījumā konsultējoties ar programmas direktoru;

6.2.2. būtiska pārkāpuma (2. pakāpe) gadījumā lēmumu par sekām pieņem programmas direktors, konsultējoties ar atbildīgo mācībspēku;

6.2.3. ja programmas direktors konstatē smagu pārkāpumu (3. pakāpe), programmas direktors var rekomendēt rektoram studējošo eksmatrikulēt, doties studiju pārtraukumā uz

noteiktu laiku, anulēt akadēmisko izziņu (ja pārkāpums konstatēts pēc akadēmiskās izziņas izdošanas) vai diplomu (ja pārkāpums konstatēts pēc akadēmiskās diploma izsniegšanas); šajā gadījumā lēmumu pieņem rektors pēc lietas apstākļu noskaidrošanas.

6.3. Lēmuma pieņemējiem lietas apstākļu skaidrošanas laikā dod iespēju studējošajam sniegt skaidrojumu, kā arī prasa no RJA darbiniekiem un viespasniedzējiem nepieciešamos dokumentus un informāciju, lai varētu pieņemt pamatotu, objektīvu un atbilstošu lēmumu. Lēmums tiek pieņemts viena (1) mēneša laikā no pārkāpuma konstatēšanas.

6.4. Studiju daļa veic ierakstus par studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studējošo lietās.

6.5. Studējošajam ir tiesības pārsūdzēt lēmumu viena (1) mēneša laikā. Studējošo pārsūdzības iespējas:

6.5.1. nevēlamas prakses (1.pakāpe) gadījumā mācībspēka lēmumu var pārsūdzēt pie programmas direktora (nevēlama rezultāta gadījumā studējošais programmas direktora lēmumu var pārsūdzēt RJA Akadēmiskajā šķīrējtiesā);

6.5.2. būtiska pārkāpuma (2. pakāpe) gadījumā studējošais var pārsūdzēt programmas direktora lēmumu RJA Akadēmiskajā šķīrējtiesā;

6.5.3. smagu pārkāpumu (3. pakāpe) gadījumā studējošais var pārsūdzēt rektora lēmumu RJA Akadēmiskajā šķīrējtiesā.

6.6. Akadēmiskā un administratīvā personāla iespējamās negodīgas rīcības un akadēmiskā godīguma pārkāpumus izskata RJA Akadēmiskā šķīrējtiesa.

7. Pielikums

1. pielikums “Studējošo akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas kārtība”

Studējošo akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas kārtība

Pārkāpuma smagums	Soda veidi	Mācībspēks	Programmas direktors	Rektors	Akadēmiskā šķirējtiesa
Nevēlamā prakse (1.pakāpe)	1) Vērtējuma samazināšana; 2) nesekmīga vērtējuma izlikšana konkrētajā pārbaudījumā; 3) pārbaudījuma vai studiju kursa atkārtota kārtošana; 4) cita rīcība atbilstoši apstākļiem.	Pieņem lēmumu	Konsultē mācībspēku; pārsūdzības gadījumā pieņem lēmumu	Ja programmas direktors, pildot mācībspēka pienākumus, konstatē pārkāpumu, pārsūdzības gadījumā rektors pieņem lēmumu	Pieņem lēmumu atkārtotas pārsūdzības gadījumā
Būtisks pārkāpums (2. pakāpe)	1) Vērtējuma samazināšana; 2) nesekmīga vērtējuma izlikšana konkrētajā pārbaudījumā; 3) pārbaudījuma vai studiju kursa atkārtota kārtošana; 4) vērtējuma pārskatīšana (ja pārkāpums konstatēts pēc vērtējuma piešķiršanas); 5) cita rīcība atbilstoši apstākļiem.	Sniedz vajadzīgo informāciju programmas direktoram	Pieņem lēmumu, nosakot soda mēru		Pieņem lēmumu pārsūdzības gadījumā
Smags pārkāpums (3.pakāpe)	1) Piespiedu studiju pārtraukums uz noteiktu laika posmu; 2) eksmatrikulācija; 3) akadēmiskās izziņas anulēšana (ja pārkāpums konstatēts pēc akadēmiskās izziņas izdošanas); 4) diploma anulēšana (ja pārkāpums konstatēts pēc diploma izsniegšanas); 5) cita rīcība atbilstoši apstākļiem.	Sniedz vajadzīgo informāciju programmas direktoram	Rekomendē rektoram noteiktu soda mēru	Pieņem lēmumu, pamatojoties uz programmas direktora rekomendācijām	Pieņem lēmumu pārsūdzības gadījumā